

UPPSALA
UNIVERSITET

Suboptimal vård och mödradöd bland utlandsfödda kvinnor

Suboptimal care and maternal mortality among foreign-born women in Sweden: maternal death audit with application of the 'migration three delays' model.

Esscher Annika, Binder-Finnema Pauline, Bødker Birgit, Högberg Ulf, Mulic-Lutvica Ajlana, Essén Birgitta.

BMC Pregnancy Childbirth. 2014 Apr 12;14:141

Bakgrund

- ❖ Utlandsfödda kvinnor högre risk för mödradöd
- ❖ Skillnaden har inte kunnat förklaras med enbart obstetriska eller socioekonomiska faktorer
- ❖ Suboptimal vård bidrog till högre perinatal dödlighet bland barn till utlandsfödda mammor

Forskningsfråga:

Kan suboptimala faktorer i vården förklara den högre förekomsten av mödradöd bland utlandsfödda kvinnor i Sverige?

Metod

❖ Population & Design

- Mödradödsfall identifierade genom registersamkörning 1988–2007 (Esscher et al. 2012) och MM-ARG 2008–2010
- Fall: 25 kvinnor födda i låg- och medelinkomstländer
- Kontroller: 48 kvinnor födda i Sverige

❖ Journaler från kvinnornas sista graviditet, förlossning och sjukdomstid

Metod – Protokoll

❖ Suboptimala faktorer (CMACE):

- Betydande (major): Bidrog signifikant till kvinnans död. Annan handläggning kunde ha ändrat utfallet.
- Bidragande (minor): En relevant bidragande faktor. Annan handläggning kunde ha varit betydelsefull, men det är ändå osannolikt att kvinnan hade överlevt.

Metod – Protokoll

❖ Three delays model

(Thaddeus & Maine 1994, Binder 2012)

Fas 1: Kvinnans/familjens sätt att söka vård

Ex: sen/ingen mödravård, kom inte på avtalade besök, undanhöll viktig information

Fas 2: Vårdens tillgänglighet

Ex: transport till sjukhuset blev fördröjd, patient och personal talar inte samma språk

Fas 3: Medicinsk handläggning

Ex: sen/fel diagnos, sen/fel behandling, sen remiss/konsultation, bristande kommunikation mellan vårdgivare, bristande resurser eller prioritering

Metod

- ❖ **Structured implicit review** (Ashton 1999)
 - Suboptimala faktorer identifierades med hjälp av protokoll av en grupp bestående av fem obstetriker
- ❖ **Fisher's exact test**
 - Jämföra förekomsten av suboptimala faktorer (major + minor) mellan utlandsfödda och svenskfödda
- ❖ **Medicinsk antropolog** involverad i tolkningen av resultaten

Resultat

Suboptimala faktorer	Totalt (n = 73) (major + minor)	Utlandsfödda (n = 25) (major + minor)	Svenskfödda (n = 48) (major + minor)	p-värde
Totalt	51 (36 + 15)	22 (15 + 7)	29 (21 + 8)	0.01
1. Sättet att söka vård	19 (6 + 13)	11 (1 + 10)	8 (5 + 3)	0.01
2. Vårdens tillgänglighet	14 (3 + 11)	14 (3 + 11)	0	
3. Vårdens kvalitet	50 (34 + 16)	21 (15 + 6)	29 (19 + 10)	0.03

Major (betydande): Bidrog signifikant till kvinnans död. Annan handläggning kan ha ändrat utfallet.

Minor (bidragande): En relevant bidragande faktor. Annan handläggning kan ha varit betydelsefull, men det är osannolikt att kvinnan hade överlevt ändå.

Konklusion

- ❖ Suboptimala faktorer förekom i 2/3 av mödradödsfallen

- ❖ Suboptimala faktorer förekom oftare bland de utlandsfödda kvinnorna

- ❖ Högre mödradödlighet bland utlandsfödda kvinnor hade samband med
 - kvinnornas sätt att söka sjukvård
 - otillräcklig användning av professionell tolkning
 - bristfällig vård

Stort tack till alla kliniker som
delat med sig av journalkopior
till denna studie!

